

ଆୟ-କର ଆୟୁକ୍ତ, ବାଙ୍କାଲୋର

ବନାମ

ଶାହା ମୋହନଦାସ ସାଧୁରାମ

ଏପ୍ରିଲ 15, 1965

[କେ. ସୁବା ରାଓ, ଜେ. ସି. ଶାହା ଏବଂ ଏସ୍. ଏମ୍. ସିକ୍ରି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ (11/1922), ଧାରା 26A - ନାବାଳକମାନେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଭାଗୀଦାର - ଯଦି ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ, ଅଭିଭାବକ, ଚୁକ୍ତି କରିପାରିବେ - ତେବେ ଏପରି ଭାଗୀଦାରୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇପାରିବ କି ?

ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 26A ଅନୁଯାୟୀ, ଚାରି ଜଣ ଭାଗୀଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଜଣ ନାବାଳକ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଭାଗୀଦାରୀ ଦଲିଲ୍ ଆଧାରରେ କରଦାତା-ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଏହି ଆଧାରରେ ପଞ୍ଜୀକରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସବା ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଚୁକ୍ତିରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନାବାଳକଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ଷତିର ଏକ ଅଂଶ ଉଠାଣ କରାଗଲା । ଏହାକୁ ଅପିଲୀୟ ସହ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଜାୟ ରଖାଗଲା, କିନ୍ତୁ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ , ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନରେ, କେବଳ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ସକାଶେ ଏହି ଦଲିଲ୍ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵୀକର କରିଛି ବୋଲି ଧରି ନେଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ କରଦାତା ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବାକୁ ହକଦାର୍ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ । ଏହାର ବିଚାରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନରେ, ରାଜସ୍ଵବିଭାଗ ଯୁକ୍ତି କଲେ ଯେ (i) ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ଚୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ଦଲିଲଟି ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା, ଏବଂ (ii) ଭାଗୀଦାରୀ ଦଲିଲ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର ଭାବରେ ପରିଣତ କଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : କରଦାତା-ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବାର ହକଦାର ଥିଲେ ।

(i) ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ଏକ ନାବାଳକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର କରେ ନାହିଁ, ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ଅଭିବାବକ, ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି । ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା କରିପାରିବେ । ତେଣୁ ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କେଉଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ଏହିପରି ସୁବିଧା ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଏ, ତାହାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାର କ୍ଷମତା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(ii) ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ କୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଧରି ନେଲା ଯେ , କେବଳ ଦୁଇ ନାବାଳକଙ୍କୁ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର ଭାବେ ପରିଣତ କଲାନାହିଁ ।

ମାମଲା ଆଇନକୁ ସୁଚିତ କରାଗଲା ।

ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର : ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 144-145/1964 ।

ଆୟକର ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ ସଂଖ୍ୟା 3/1959 ରେ ମହୀଶୂର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତାରିଖ ନଭେମ୍ବର 16, 1960 ର ଆଦେଶରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ।

(ଉତ୍ତର ଆବେଦନରେ) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍. ଡି. କାରଖାନା ଏବଂ ଆର୍. ଏନ୍. ସତପଥୀ ।

(ଉତ୍ତର ଆବେଦନରେ) ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ଗଣପତି ଆୟାର ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସିକ୍ରିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 ର ଧାରା 66-A ଅନୁଯାୟୀ ମହୀଶୂର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏହା ନିକଟକୁ ବିଚାରାଳୟ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରଦେବା ନିମିତ୍ତ ଏହାର ରାୟ

ବିରୋଧରେ , ଉତ୍ତରଦାତା - କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରାଯାଏ । ବିଚାରାଥେଁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି ଯେ : "

କରଦାତା , ମୋହନଦାସ ସାଧୁରାମଙ୍କୁ , ଆକଳନ ବର୍ଷ 1953-54 ପାଇଁ 1-4-1952 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ଆଧାରରେ ଏବଂ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1954-55 ପାଇଁ 1-4-1953 ରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦଲିଲ ସହିତ ପଠନକରାଯାଇ ଉକ୍ତ ଦଲିଲ ଆଧାରରେ ଭାରତୀୟ ଆୟ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26- A ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ କି ?

ଉତ୍ତରଦାତା , ମେସର୍ସ ଶାହା ମୋହନଦାସ ସାଧୁରାମ, ଯାହାଙ୍କୁ ଏହା ପରଠାରୁ କରଦାତା ବୋଲି କୁହାଯିବ, ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା । କରଦାତା, ଭାରତୀୟ ଆୟ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26- A ଅନୁଯାୟୀ, ତାରିଖ ଏପ୍ରିଲ 1, 1952 ରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ଆଧାରରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦାବି କଲେ । ଯେହେତୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦଲିଲର ସଂରଚନା ଆଡକୁ ମୁହାଁଏ, ତେଣୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଏଠାରେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରେ । ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ପ୍ରଥମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏହାକୁ ନିମ୍ନ ମତେ ପଠନ କରାଯାଏ :

" ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଚାରି ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗତକାଳି ଅର୍ଥାତ୍ ତାରିଖ 31-3-1952 ରେ ଉପରୋକ୍ତ ଚାରି ଜଣ ସଦସ୍ୟ କେବଳ ଅଂଶ ପାଇଁ ତା ନୁହେଁ , ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସୀମା-ପରିସୀମା ଆଧାରରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଗଲେ , ଉପରୋକ୍ତ ଚାରି ଜଣ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ , ସେଠି ମୋହନ ଦାସ ସାଧୁରାମ ଭାବେ ପରିଚିତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ହିସାବ ଖାତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ, ଉକ୍ତ ଯୁଗ୍ମ ପରିବାରର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ରଣର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଭାଗ (1/4) ନେଇ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆମେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଦସ୍ୟ , ତୃତୀୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ସମସ୍ତ ଚାରି ଜଣଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛୁ କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଥିବା ଦାୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ । "

ଏହି ପଠନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଦସ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଆତ୍ମାରାମ ଏବଂ ଦୌଳତରାମ, ଯେଉଁମାନେ ଉଭୟ ହେଉଛନ୍ତି ସାବାଳକ ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

"(4) ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି (ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଟି, ସାଧାରଣତଃ ଏବଂ ପାରମ୍ପାରିକ ଭାବରେ ଯାହା ବୁଝାଯାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ) ଏବଂ ଯାନବାହାନ ବ୍ୟବସାୟରେ କାରବାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ପରିବାର ବ୍ୟତିରେକ ଏକ ଭାଗୀଦାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ମିଳିତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଯାନବାହାନ ବ୍ୟବସାୟ ଉକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହୀଶୂରର ବିଜୟା ଅଟୋମୋବାଇଲସ୍ ର ନାମ ଏବଂ ଶୈଳୀରେ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା , ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ମଧ୍ୟରେ ସହମତି ହୋଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଯାନବାହାନ ବ୍ୟବସାୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଅଂଶ ଭାବରେ ବିଜୟା ଅଟୋମୋବାଇଲସ୍ ର ନାମ ଏବଂ ଶୈଳୀରେ ଜାରି ରହିବ ।

(7) ଏହା ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ରାଶି ସମାନ ହେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ରାଶିଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ରଖାଯିବ ଯାହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁଞ୍ଜି ହିସାବ ଖାତାରେ କେତେ ପରିମାଣର ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

(8) ଏହା ମଧ୍ୟ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 ରେ ସୂଚାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକର ଉଠାଣ ପରେ, ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ପିଛା ଛଅ ପାଇରୁ କମ୍ ଲାଭ ଯାହା ଦାତବ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ, ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଅନୁପାତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ, ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତାଙ୍କର ହିସାବ ଖାତାରେ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ସେହି ରାଶିକୁ ଉଠାଇ ପାରିବେ । ଅନୁରୂପ ଭଙ୍ଗରେ କ୍ଷତି ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଣ୍ଟାଯିବା ପାଇଁ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ତୃତୀୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଲାଭର ଅଂଶ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଉକ୍ତ ଲାଭ ସେମାନଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା ହେବ, ଏବଂ ସେଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଯଦି କିଛି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ

ଆବଶ୍ୟକତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଥାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉଠାଯାଇପାରିବ ।

(10) ଏହା ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଏହି ଭାଗିଦାରୀର ଅବଧି ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହେବ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାରିଖ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1952 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1953 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନେ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ସେହି ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଭାଗିଦାରୀ ଜାରି ରଖିବାକୁ ରାଜି ହୋଇପାରନ୍ତି ।

(11) ଏହା ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା ବମ୍ବେ ଶାଖା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ଏହି ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଖାତାଗୁଡ଼ିକରେ ରହିବ ଏବଂ ସେହି ହିସାବ ଖାତାରେ କରାଯାଇଥିବା ତୁଡ଼ାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ଜମା କିମ୍ବା ଉଠାଣ କରାଯିବ, ଯାହା ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ।

(12) ଏହା ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ହିସାବକୁ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ପାରମ୍ପାରିକ ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ।

ଆକଳନ ବର୍ଷ 1953-54 ପାଇଁ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଲେ ଯେ "କରଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସବା ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ବୁକ୍ସରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ । ନାବାଳକଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ଷତିର ଏକ ଅଂଶକୁ ଉଠାଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ମୁଁ ଭାବୁଛି ଯେ ଏହି ଭାଗିଦାରୀ ପଞ୍ଜୀକରଣର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ । ଆକଳନ ବର୍ଷ 1954-55 ପାଇଁ, ସେ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ "ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ତାରିଖ 1-4-1953 ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଭାଗିଦାରୀର ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିବା ଭାଗିଦାରୀର ଏକ ଅନୁପୂରକ ଦଲିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହା 10 ଅଶାର ଏକ ଷ୍ଟାମ୍ପ କାଗଜରେ ରହିଛି । (ଉକ୍ତ ଅନୁପୂରକ ଦଲିଲ ମୂଳ ଦଲିଲ୍ ର ଖଣ୍ଡ 10 ଉପରେ ଆଧାରିତ) ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ କହି ସାରିଛି ଯେ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜଟି ପଞ୍ଜୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅନୁପୂରକ ଦଲିଲ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ନୂତନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନ ଉପରେ, ଅପିଲୀୟ ସହ ଆୟୁକ୍ତ ଉଭୟ ଆକଳନ ବର୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନରେ, ଜାଙ୍କା ଦେବାୟା ଏବଂ ସନ୍ତ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ମାଡ୍ରାସ⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଦଲିଲ୍ କେବଳ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ସକାଶେ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକର କରିଛି ବୋଲି ଧରି ନେଲେ । ତଦନୁସାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ କରଦାତା ଉଭୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବା ନିମିତ୍ତ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉପରୋକ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆୟକର ସୁଚନା ସଂଖ୍ୟା 2/1959 ରେ ଏହାର ରାୟ ଯାହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ମାଡ୍ରାସ ବନାମ ମେସର୍ସ ଶାହା ଜେଠାଜୀ ପୁଲଚନ୍ଦ⁽²⁾ ମାମଲାରେ ଆବେଦନ କରିବାର ବିଷୟ ଅଟେ, ତାହାକୁ ଅନୁସରଣ କରି, କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସେହି ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ "ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଗିଦାରୀର ରୁଚ୍ଛି କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ରୁଚ୍ଛି କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଥିଲେ, ଯେହେତୁ ଏପରି ହୋଇପାରେ ଯେ , ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନାବାଳକ ହୋଇଥାଇ ପାରନ୍ତି , କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ରୁଚ୍ଛି ଅବୈଧ ଏବଂ ଅସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ପରି, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାଗିଦାରୀ ରୁଚ୍ଛି କରାଯାଇଥିଲା , ତାହା ସେହି ନାବାଳକଙ୍କୁ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା , ତେଣୁ ଏଠାରେ ସଠିକ୍ ରୂପେ ସେହି ରୁଚ୍ଛିର ଅବୈଧତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ପରାମର୍ଶଦାତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାର୍ଗାନିସ୍ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଦଲିଲର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରଚନା ଉପରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ଭାଗିଦାର କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ଦଲିଲ ଟି ବୈଧ ନୁହେଁ । ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗିଦାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଉପରୋକ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲର ଖଣ୍ଡ 4,7,8,10,11 ଏବଂ 12 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି । ସେ ଆହୁରି

(1) () 22 I.T.R. 26

(2) ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 146-147/1964 ; ଅପ୍ରିଲ 15, 1965 ରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ଚୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ବରୂପ ଦଲିଲଟି ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ବନାମ ସ୍ବାରକାଦାସ ଖେତାନ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ⁽³⁾ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ର ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ଭାଗିଦାରୀର ଚୁକ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଚୁକ୍ତି ଦ୍ବାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଭାଗୀଦାରୀ ଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୃଥକ ସାଧନ ଦ୍ବାରା ଗଠିତକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବା ନିମିତ୍ତ ବିଭାଗ ପାଇଁ ସ୍ବାର ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ନାହିଁ । ଏହା ଆହୁରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ, ଭାରତୀୟ ଭାଗିଦାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 କୁ ନାବାଳକଙ୍କୁ ଭାଗୀଦାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି ସମାନ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ଏକ ସକ୍ଷମ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାରତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା, ଏବଂ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଯାହା ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର କରିଥିଲା, ପଞ୍ଜୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାହାକୁ ବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଭାଗିଦାରୀ ଚୁକ୍ତିରେ କାଢ଼ିଲାଲ କାଶେରଦେଓଙ୍କୁ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଯିଏକି କେବଳ ଲାଭର ଏକ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର୍ ତା ନୁହେଁ ବରଂ ପୁଞ୍ଜିର କ୍ଷତି ସମେତ ସମସ୍ତ କ୍ଷତି ବହନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାବଧାନ ରଖାଯାଇଥିଲା ଯେ "ସମସ୍ତ ଚାରି ଜଣ ଭାଗୀଦାର ବ୍ୟବସାୟରେ ଯୋଗଦେବେ, ଏବଂ ଯଦି ସମ୍ମତି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ନାବାଳକଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ଭାଗୀଦାରଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ହିସାବ ଖାତା ଯାଞ୍ଚ ସମେତ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ନାବାଳକ ହକଦାର ଥିଲେ, ଏବଂ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଯଦି ଭୋର୍ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼େ ତାଙ୍କୁ ଭୋର୍ ଦେବାର ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେପରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ, "ସଂକ୍ଷେପରେ, ବୟସ୍କ ଭାଗୀଦାର ଏବଂ ନାବାଳକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ନାବାଳକ ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର ଥିଲେ, ଯଦିଓ ଭାଗିଦାରୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ସ୍ବୀକାର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ନୁହେଁ ।"

(³) () 41 I.T.R. 528

ତେବେ କ "ଶ ଏହି ଦଲିଲ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗୀଦାର ରେ ପରିଣତ କରେ ନା ଏହା କେବଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରେ ? ଏହି ଦଲିଲର କୌଣସି ଖଣ୍ଡ ଅସିଦ୍ଧ କି ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ 'ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ' ର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି କ 'ଶ ଏବଂ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ଭାଗୀଦାରୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ଅଭିଭାବକ କ' ଶ କରିପାରିବେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମତଃ, ଭାଗୀଦାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30ର ଉପ-ଧାରା (2) ରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦ୍ଵିତୀୟରେ, ଧାରା 30, ଉପ ଧାରା (4) ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଯଦି ସେ ଏପରି କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଅଂଶର ପରିମାଣ, ଧାରା 48 ଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାସମ୍ଭବ, ହିସାବ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସେହି ସମାନ ଧାରା ଭାଗୀଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜିର ମଧ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନା କରେ । ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ବିଚ୍ଛେଦ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଧରିନେବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉପ-ଧାରା (4) ବିଚାର କରେ ଯେ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଇପାରେ ଏବଂ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଯଦି ଅଭିଭାବକ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ନାବାଳକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ହକଦାର, ତେବେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଧରିନିଆଯିବ, ଯେ ସେ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର୍ କିମ୍ବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର । ଉପଧାରା (5) ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥାଏ ଯେ ନାବାଳକ ଜଣିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ନ ଜାଣିପାରନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କୁ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଉପଧାରା ତାଙ୍କୁ ସାବାଳକତ୍ଵ ହାସଲ କରିବା ପରେ, ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଭାଗୀଦାର ହୋଇ ରହିବାକୁ କିମ୍ବା ଭାଗୀଦାର ନ ହେବାକୁ ସମ୍ପର୍କ କରେ । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାର କରେ ଯେ, ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ହୁଏତ ନାବାଳକଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବେ । ଯଦି ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ, ତେବେ ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କେଉଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ଏହିପରି ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବାର କ୍ଷମତା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଭାଗୀଦାରୀର ଲାଭ

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଆମକୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ପ୍ରଭାବୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିଭାବକ କରିପାରିବେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ଜଣେ ନାବାଳକକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗିଦାର କରିନଥାଏ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ , ଯଦି ତୁଚ୍ଛିତ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ତୁଚ୍ଛିତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ଆଧାରରେ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ୍ କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା । ଏହା କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ଯେ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉପରୋକ୍ତ ପଠନରେ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ସାବାଳକ ସଦସ୍ୟମାନେ ହିଁ ଭାଗିଦାରୀ ଗଠନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପାଇଁ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ପଠନର ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଖଣ୍ଡ 4 କେବଳ ତାଲୁ କରିବାକୁଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ନାମକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ଏହା ଆମକୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ 'ଏହା ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହମତ ହୋଇଛି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ପଠନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତୁଚ୍ଛି ବିଷୟରେ ସୂଚିତ କରେ । ଖଣ୍ଡ 7, ଯାହା ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବାର ଅଧିକାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଆମେ ଏଥିରେ ସହମତ ହୋଇପାରିବୁ ନାହିଁ । ଯଦି ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ଯାହା ଉପରେ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି, ତେବେ ଅଭିଭାବକ ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ସେ ଏହି ସର୍ତ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଏକ ତୁଚ୍ଛିନାମାକୁ, ନାବାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ, ଯଦି ଏହା ତାଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ କରାଯାଇନଥାଏ , କିନ୍ତୁ ତୁଚ୍ଛିନାମା ବୈଧ ରହିବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାବାଳକ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ଖଣ୍ଡ 10 ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାରଖାନାସ୍ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଏକ କ୍ଷଷ୍ଟ ତୁଚ୍ଛିନାମାକୁ ସୂଚାଏ, ଯାହା ନାବାଳକଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଭାଗିଦାରୀ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ, ତା 'ପରେ ମଧ୍ୟ

ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ସେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବାକୁ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଭାଗିଦାରୀ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରେ, ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ଖଣ୍ଡଟି ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଆମେ ଏହି ଖଣ୍ଡରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ପାଇପାରିବା ନାହିଁ । ଏକ ଭାଗିଦାରୀର ଅବଧି ସାବାଳକ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ଅଭିଭାବକ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇପାରନ୍ତି ଯଦି ସେହି ଅବଧି ନାବାଳକଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ଥାଏ । ଖଣ୍ଡ 10 ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ । ଯଦି ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମାନ, ତେବେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ; ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଯଦି ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆଇନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ, ତେବେ ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ ମନ୍ଦ ବୋଲି ଧରିନିଆଯିବ । ଖଣ୍ଡ 11ରେ ହିସାବ ରଖିବାର ଶୈଳୀ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ହିସାବ ରଖିବାର ଶୈଳୀ ପ୍ରତି ସମ୍ମତି ଦେବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଆମ ମତରେ , ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସଂରଚନା କରାଯାଇଥିବା ଭାଗିଦାରୀ ଦଲିଲ, କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ ନାବାଳକଙ୍କୁ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗିଦାରରେ ପରିଣତ କରେ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଭାଗିଦାରୀର ଲାଭ ନାବାଳକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସାବାଳକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଭାବକ କେତେକ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଉ ଯେ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ନଥିଲା । ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା ଯେ ତାରିଖ ଏପ୍ରିଲ୍ 1, 1953ର ଅନୁପୂରକ ଦଲିଲକୁ ମାମଲାର ବିବୃତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଧାର ଯେ ଅନୁପୂରକ ଦଲିଲରେ କୌଣସି ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଏପରି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ସହ ସହମତ ହୋଇ, ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଉ ଯେ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟି, ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26- A ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହେବାର ହକଦାର, ଏବଂ ଏଠାରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସକାରାତ୍ମକ ଅଟେ । ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଏ, ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ଶୁଣାଣି ପାଉଣା ଦେୟ କରାଯିବ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋହିଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।